

LIETUVOS RESPUBLIKOS Sveikatos apsaugos ministerijos RYŠIAI SU VISUOMENE

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, http://www.sam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 183603472

2017 m. rugpjūčio 11 d.

Kodėl negalima siūlyti gydytojui dovanų?

Sveikatos apsaugos ministerija prašo žmonių elgtis atsakingai ir jokiais atvejais nesiūlyti gydytojams ar kitiems medicinos darbuotojams dovanų, nes tai gali pakenkti gydytojui ir užtraukti jam baudžiamąją atsakomybę. Neseniai spaudoje pasirodžius informacijai apie tai, kad žmonės ne visuomet supranta, kas yra laikoma kyšiu, o kas – dovana, primenama gyventojams, kad kyšiu yra laikomas bet koks materialinis atlygis ar suteikiama asmeninė nauda už tiesioginių pareigų atlikimą.

Pasak sveikatos apsaugos ministro patarėjos korupcijos klausimais Nendrės Černiauskienės, smulkusis kyšininkavimas yra didžiulė sveikatos apsaugos sistemos bėda, kuri nebuvo sprendžiama daugelį metų, todėl nusistovėjo tam tikros nerašytos taisyklės. Vienu metu buvo pradėta kalbėti ir apie tai, kad dovanas gydytojams reikėtų įteisinti. Tokia praktika nėra sveika ir turi būti keičiama iš pagrindų. Ypač neetiška, kai patys gydytojai viešai prabyla apie tai, kad priimti iš pacientų dovanas yra tarsi suprantamas ir teigiamas dalykas.

„Atkreipiame dėmesį, kad vis dar pasitaiko gydytojų, maišančių dovanos ir kyšio sampratas. Daug kas galvoja, kad jeigu pasveikęs pacientas nori atsidėkoti už darbą ir padovanoti, tarkim dėžę saldainių, tai nėra laikoma kyšiu. Primename, visos dovanos, kurias galima priimti paprastai gali būti dovanojamos tik pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, privačiu gydytojo laiku, jo draugų ir bičiulių. Tuo tarpu bet koks materialinis paciento atsidėkojimas už suteiktą gydymą negali būti laikomas dovana ir yra laikomas kyšio davimu“, – sako patarėja Nendrė Černiauskienė.

Remiantis Baudžiamuoju kodeksu ir teisine praktika sveikatos priežiūros specialistai prilyginami valstybės tarnautojams, nes jie vykdydami savo pareigas teikia viešąsias paslaugas, turi administracinius įgaliojimus ir atitinka kitus Baudžiamajame kodekse numatytus reikalavimus. Tad jiems galioja gana griežtos taisyklės, neleidžiančios priimti dovanų.

„Jeigu abejojate, ar dovaną galima teikti gydytojui, geriau iš vis to nedarykite. Konsultuokitės su įstaigų etikos, korupcijos prevencijos specialistais. Jei esate pacientas – tiesiog pasakykite nuoširdų ačiū jums padėjusiam sveikatos priežiūros specialistui, nes priešingu atveju galima pakenkti ir sau, ir gydytojui, ir gydytojo vadovui. Jei gydytojas užsiminė, kad už paslaugą gali tekti susimokėti – paprašykite jo detalai paaiškinti – kodėl. Tokias oficialias įmokas atlikite per įstaigos kasos langelį tokioms įmokoms surinkti o ne gydytojo kabinete. Jei nesuprantate, už ką turite mokėti – kreipkitės į gydytojo vadovą ar atsakingą nurodytą asmenį. Privalote gerbti ir gydytoją ir save: nesudaryti sąlygų nusikaltimui“, – sako Nendrė Černiauskienė.

Visos smulkios dovanos, tokios kaip šokoladas, tortai, šakočiai, alkoholiniai gėrimai, nuolaidos, nuolaidų kuponai, lengvatos įsigyjant paslaugas ar turta, bilietai į renginius, paveikslai, o taip pat ir pinigai yra laikomi kyšiu ir negali būti siūlomi gydytojui ar kitam medicinos darbuotojui.

Kyši siūlantis ir duodantis gydytojui žmogus taip pat gali būti patrauktas baudžiamojon atsakomybėn. Apie tokius bandymus papirkti gydytojai privalo informuoti savo vadovą, SAM ir STT, kritiniais atvejais skambinti pagalbos telefonu 112 ir prašyti policijos pagalbos.